

Культурний фронт України
(оперативна інформація за інтернет-ресурсами)

24.05.2024

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Кількість загиблих у Харківській друкарні зростає до семи](#)

[Вчорашній удар росії по друкарні на Харківщині знищив 50 000 книг, – Зеленський. – Сергій Албул](#)

[Трагедія на Factor druk: українці в соцмережах підтримують друкарню](#)

[Підтримуйте українське книговидання: як видавництва та письменники реагують на знищення харківської друкарні. – Поліна Горлач](#)

[Західні послы долучилися до флешмобу на підтримку видавництва Vivat, по друкарні якого окупанти вдарили у Харкові. ФОТО. – «Європейська правда»](#)

[Фонд «Відродження» надасть грант з резервних коштів обстріляній росіянами друкарні Vivat](#)

[«Ніколи не пізно втратити себе, якщо ти читаєш Булгакова і слухаєш Земфіру»: Саша Гонтар про трансформацію ідентичності. – Олеся Котубей-Геруцька](#)

Митці на фронті

[«Читомо» розпочинає акцію «Місяць військових письменників»](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Світовий конгрес українців з нагоди відзначення Дня Героїв закликав протидіяти російській дезінформації. – Валерія Буняк](#)

[росія готує дезінформаційні операції проти України на липень 2024 року, – Юсов. – Мар'яна Зінченко](#)

[Головна вітрина окупації: Як росія буде потьомкінський Маріуполь на кістках. – Леся Бідочко, Арсеній Субаріон](#)

[«1+1 media» оголосило реєстрацію на міжнародну онлайн-конференцію з медіаграмотності. – Валерія Буняк](#)

[«Чатові онлайн»: створили сайт для волонтерів, які блокують російських ботів у соцмережах. – Юлія Поліковська](#)

[ТікТок обмежуватиме російську та китайську пропаганду. – Андрій Лобанов](#)

Медіа

[Мономарафон. Гостьова цензура «Єдиних новин». – Олександр Морський](#)

Мовні питання

[Пишіть «проект», бо набув чинності Новий український правопис. По-старому вважатиметься помилкою. – Ольга Васильєва](#)

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

[Стійкий і вразливий. Як Чернігів плекає скарби Русі та Гетьманщини впритул до ворога. – Анастасія Большакова](#)

Благодійність. Меценатство

[Ковельська бібліотека збирає стару макулатуру, а виручені гроші використають для потреб ЗСУ](#)

Фестивалі. Конкурси

[На Кіровоградщині завтра стартує «Калиновий спів»](#)

Театр

[Відгук на виставу «Сумнів» або Під пір'яним дощем. – Ілона Михніцька](#)

Хореографічне мистецтво

[Наша «Плеяда» перемогла на міжнародному фестивалі танцю. – Микола Іванців](#)

Музика

[Найбільше нагород зібрали «Антитіла»: стало відомо переможців музичної премії YUNA 2024](#)

Візуальні мистецтва

[На Михайлівській площі з'явилась мініскульптура княгині Ольги. – Олексій](#)

[Журналіст медіа «Свої» представив фотовиставку про знищення водосховища на Донеччині. – Юлія Поліковська](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[«Назавжди-Назавжди», «Степне», «Кріпачка» та інші: кінофестиваль Миколайчук OPEN оголосив міжнародний конкурс. – Марічка Максимець](#)

[Європейський фонд солідарності оголосив про підтримку восьми українських кінопроектів](#)

[«Це не смішно, це армія»: презентували фільм про військовий гумор. – Марія Хвост](#)

[«Будинок „Слово”» – у прокаті. Поговорили з головним антагоністом фільму про вирізані сцени, зйомки й нюанси. – Тетяна Капустинська](#)

[Прем'єра документального фільму «Кілометр» відбудеться на кінофестивалі у](#)

Британії (трейлер)

Суспільне знімає документальний проєкт «Будапешт. Бомба під Незалежність».
– Оксана Наумова

Гурт «Пиріг і Батіг» презентують саундтрек до німого фільму «Фата моргана».
– Анастасія Ампілогова

Література. Книговидання

Як не загубитися на великому книжковому фестивалі. – Алла Рибіцька

Що шукати на Книжковому Арсеналі: 16 нових видань. – Вероніка Стягайло

«Поезія народжується із сильних емоцій» – Юлія Мусаковська про творчість у час війни. – Ірина Соломко

Охорона культурної спадщини

росіяни зруйнували пам'ятник Нестору Махну в Гуляйполі, який вважався символом вільного міста, – очільник Запорізької ОВА Федоров

Бібліотечна справа. Читання

Мінкультури пояснило, яку саме державну допомогу молодь зможе отримати для придбання книг. – Сергій Албул

Підтримка України у світі

росіяни в істеричі: зірка «Надприродного» Коллінз побував біля лінії фронту на Сумщині. – Ольга Паньків

Загальні питання

Кількість загиблих у Харківській друкарні зростає до семи

Внаслідок російського масованого ракетного удару по Основ'янському району Харкова пошкоджено друкарню Factor druk видавництва Vivat, загинуло 7 людей, повідомив голова Харківської ОДА О. Синегубов. Докладніше:

<https://chytomo.com/kilkist-zahyblykh-u-kharkivskij-drukarni-zroslo-do-semy/>

Вчорашній удар росії по друкарні на Харківщині знищив 50 000 книг, – Зеленський. – Сергій Албул

Глава держави зазначив, що росія воює з людяністю і всіма аспектами нормального життя. Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/05/24/615025_vchorashniy_udar_rosii_drukarni.html

Трагедія на Factor druk: українці в соцмережах підтримують друкарню

Factor druk – це друкарня видавництва Vivat, один з найбільших типографських комплексів повного циклу в Європі. «Зараз розгорніть свої книжки на останніх сторінках – і гляньте, скільки з них надруковані у Factor druk. Обіцяємо, ви будете здивовані, як їх багато. Якщо хочете підтримати типографію – сфотографуйте ці книжки і викладіть у своїх соцмережах. Видавництва і книгарні можуть також долучатися», – звернулися до своїх читачів у фейсбуці представники Vivat. Українці на заклик відгукнулися. Докладніше:

<https://chytomo.com/trahediia-na-factor-druk-ukraintsi-v-sotsmerezakh-pidtrymuyut-drukarniu/>

Підтримуйте українське книговидання: як видавництва та письменники реагують на знищення харківської друкарні. – Поліна Горлач

У соцмережах письменники, книгарні та видавництва висловлюють співчуття та підтримку колегам. Докладніше:

<https://suspihne.media/culture/752423-pidtrimujte-ukrainske-knigovidanna-ak-vidavnictva-ta-pismenniki-reaguut-na-znisenna-harkivskoi-drukarni/>

Західні посли долучилися до флешмобу на підтримку видавництва Vivat, по друкарні якого окупанти вдарили у Харкові. ФОТО. – «Європейська правда»

Посли Великої Британії та Німеччини не лишилися осторонь українського флешмобу на підтримку видавництва Vivat, яке постраждало внаслідок російських ударів по Харкову 23 травня. Докладніше:

https://censor.net/ua/photo_news/3491057/zahidni_posly_doluchylsya_do_d_o_fleshmobu_na_pidtrymku_vydavnytstva_vivat

Фонд «Відродження» надасть грант з резервних коштів обстріляній росіянами друкарні Vivat

Докладніше:

<https://espreso.tv/kultura-fond-vidrozhennya-nadast-grant-z-rezervnikh-koshtiv-obstrilyaniy-rosiyanami-drukarni-vivat>

«Ніколи не пізно втратити себе, якщо ти читаєш Булгакова і слухаєш Земфіру»: Саша Гонтар про трансформацію ідентичності. – Олеся Котубей-Геруцька

О. Гонтар, журналістка і ведуча YouTube-каналу «Телебачення Торонто», в межах блогу «Прощавай, імперіє!» розмірковує, ким вважали себе українські діти, котрі росли в русифікованому середовищі дев'яностих і нульових; яким був їхній шлях до самовизначення та формування української ідентичності; чому ми маємо відчуття, що знаходимо справжніх себе, коли відмовляємося від культурних артефактів росії та її мови. Докладніше:

<https://suspilne.media/culture/724933-nikoli-ne-pizno-vtratiti-sebe-akso-ti-citaes-bulgakova-i-sluhaes-zemfiru-sasa-gontar-pro-transformaciju-identycznosti/>

Митці на фронті

«Читомо» розпочинає акцію «Місяць військових письменників»

Мета – заохотити до читання книжки авторів, які зараз не мають достатньо часу на промоцію й обговорення своїх видань. Акція триватиме у межах спецпроекту «Вітрина новинок 2024» до Книжкового Арсеналу упродовж місяця, з 23-го травня по 23-те червня. Медіа публікуватиме інформацію про автора/авторку військового і його/її актуальну книжку. Публікації будуть на інстаграм-сторінці «Читомо». Серед письменників, яких представлять, є як і відомі автори й авторки, так і ті, які нещодавно дебютували. Докладніше:

<https://chytomo.com/chytomo-rozpochynaie-aktsiiu-misiats-vijskovykh-pysmennykiv/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Світовий конгрес українців з нагоди відзначення Дня Героїв закликав протидіяти російській дезінформації. – Валерія Буняк

«Сьогодні росія посилює свої зусилля з дискредитації України, намагаючись очорнити її історію та традиції. російська державна пропаганда постійно таврує українців та їхніх національних героїв як нацистів, а саму ідею історичної боротьби України за незалежність називає конструктором нацистської ідеології», – зазначили в конгресі. Перший віцепрезидент СКУ С. Романів зауважив, що атаки москви є частиною загальних зусиль росії, спрямованих на стирання української національної ідентичності, а також спробою посіяти розбрат поміж Україною та її союзниками. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227275/2024-05-23-svitovyy-kongres-ukraintsiv-z-nagody-vidznachennya-dnya-geroiv-zaklykav-protydiyaty-rosiyskiy-dezinformatsii/>

росія готує дезінформаційні операції проти України на липень 2024 року, – Юсов. – Мар'яна Зінченко

росіяни шукають уламки ракет від систем ППО Patriot на окупованих територіях для підготовки дезінформаційних операцій. Про це в ефірі телемарафону поінформував представник Головного управління розвідки

Міноборони А. Юсов. За його словами, є інформація, що ворог і далі використовуватиме тему падіння літака Іл-76 під Белгородом для проведення ПСГО, тиску всередині країни та дискредитації України за кордоном. Він додав, що російська пропаганда також використовуватиме теракт у ТЦ «Крокус» у Підмосков'ї, намагаючись притягнути до нього Україну. А от щодо інформаційної пропагандистської кампанії «Майдан-3» Юсов зазначив, що це багатошарова операція, яка триває. Але загалом, за його словами, того ефекту, на який ворог розраховував, не вдалося досягти. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227246/2024-05-23-rosiya-gotuie-dezinformatsiyi-operatsii-proty-ukrainy-na-lypen-2024-roku-yusov/>

Головна вітрина окупації: Як росія буде потьомкінський Маріуполь на кістках. – Леся Бідошко, Арсеній Субаріон

росія, а до цього Радянський Союз і Російська імперія, захоплювали, вслід за фізичним загарбанням, і символічний простір українських міст, оголошуючи певний населений пункт «исконно русским» або спотворюючи образ міста в пропаганді. «Детектор медіа» вже писав про те, як пропаганда використовує події в Одесі 1–2 травня 2014 року для активізації проросійських настроїв і виправдовує обстріли міста наявністю російських культурно-історичних пам'яток у статті «Одеса – „руський город”? Як росія захоплює символічний простір українських міст». Цього разу автори розповідають, в який спосіб агітпроп привласнює український Маріуполь. Докладніше:

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/35002/2024-05-23-golovna-vitryna-okupatsii-yak-rosiya-buduie-potomkinskyu-mariupol-na-kistkakh/>

«1+1 media» оголосило реєстрацію на міжнародну онлайн-конференцію з медіаграмотності. – Валерія Буняк

«1+1 media» спільно з благодійною організацією Smart Angel анонсували Міжнародну онлайн-конференцію з медіаграмотності, яка відбудеться 6 червня. Учасники заходу зможуть безкоштовно переглянути попередньо записані доповіді лекторів українською, англійською, італійською, німецькою та французькою мовами і дізнатися більше про протидію фейкам, вплив пропаганди на суспільство, безпеку в інтернеті в умовах повномасштабної війни, медіаграмотність для людей старшого віку тощо. Докладніше:

<https://detector.media/infospace/article/227268/2024-05-23-11-media-ogolosylo-reiestratsiyu-na-mizhnarodnu-onlayn-konferentsiyu-z-mediagramotnosti/>

«Чатові онлайн»: створили сайт для волонтерів, які блокують російських ботів у соцмережах. – Юлія Поліковська

Для приєднання до спільноти волонтерів проєкту «Брама», що у співпраці з Кіберполіцією забезпечують блокування мереж російських ботів та дезінформаторів, а також поширювачів забороненого контенту про нелегальний бізнес у соцмережах, запустили сайт «Чатові онлайн». За два роки існування проєкту Брама громадяни надіслали 150 тисяч посилань на джерела дезінформації. Із цього масиву вдалося заблокувати понад 28 тисяч акаунтів у фейсбуці, інстаграмі, телеграмі, тіктоці. Докладніше:

<https://ms.detector.media/internet/post/35009/2024-05-23-chatovi-onlayn-stvoryly-sayt-dlya-volonteriv-yaki-blokuyut-rosiyskykh-botiv-u-sotsmerezkhakh/>

ТікТок обмежуватиме російську та китайську пропаганду. – Андрій Лобанов

Адміністрація сервісу ТікТок заявила про намір обмежити поширення відео, розміщених на акаунтах пов'язаних із державами засобів масової інформації. Заходи стосуватимуться в першу чергу російських та китайських медіа, які використовують соцмережу для впливу на вибори, і мають на меті боротьбу з пропагандою. Докладніше:

https://lb.ua/world/2024/05/24/614970_tiktok_obmezhuvatime_rosiysku.html

Медіа
Мономарафон. Гостьова цензура «Єдиних новин». – Олександр Морський

Автор критикує гостьову політику телеканалів «Єдиних новин» за перші чотири місяці цього року (окрім Суспільного). Докладніше:

<https://detector.media/kritika/article/227288/2024-05-24-monomarafon-gostova-tsenzura-iedynykh-novyn/>

Мовні питання

Пишіть «проєкт», бо набув чинності Новий український правопис. По-старому вважатиметься помилкою. – Ольга Васильєва

Закінчилися п'ять років, відведені на «плавний перехід» до повного впровадження Нового українського правопису. Настав час говорити і писати згідно з новими правилами, затвердженими постановою Кабміну від 22 травня 2019 року. Чинні відтепер норми вважають схожими на правила так званого Харківського правопису (або «скрипниківки»), затвердженого М. Скрипником 6 вересня 1928 року у Харкові. Поєднавши правила двох головних писемних традицій України – галицької (західноукраїнської) та наддніпрянської (великоукраїнської), правопис проіснував лише до 1933 року. Радянська влада його таврувала як «націоналістичний», а усі норми максимально русифікували. Новий український правопис виграв усі судові справи, які проти нього порушували супротивники декомунізації і дерусифікації, а також і деякі прихильники правопису 1993 року. Віднині старі норми вважатимуться нечинними та помилковими. Авторка нагадує про 30 нових правил, які тепер має знати кожен. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/novyukrayinskypravopys-skrpnykivka-kharkivsky/32960496.html>

Регіональна культурна політика. Ініціативи громад

Стойкий і вразливий. Як Чернігів плекає скарби Русі та Гетьманщини впритул до ворога. – Анастасія Большакова

«Стародавні кургани, тисячолітній печерний монастир, його однолітки наземні церкви й оборонні споруди князівської дружини, козацьке бароко і

гетьманські клейноди – Чернігівщина займає 3-є місце серед українських регіонів за кількістю історичних пам'яток. Починаючи з лютого 2022 всі ці свідчення стародавньої української історії перебувають постійно загроженіми. В березні два роки тому місто було за крок до окупації. Від обстрілів зазнали пошкоджень і руйнувань будівлі міста. Зокрема від розриву міни постраждали історичний та художній музеї, було фактично знищено колишній музей старожитностей. Вже після деоблоги, у серпні минулоріч у драматичний театр на центральній площі міста влучив Іскандер. Попри те, що загроза не зникає, а фінансування культури скорочене до мінімуму, місто відновлюється. Тепер драмтеатр майже повністю поновив діяльність, а музей старожитностей відновлено від фасаду до покрівлі. Місцеві дієвці культури знаходять і ресурси, і шляхи для покращення умов роботи: залучають благодійні фонди, організовують збори, збирають артефакти з нинішньої війни і проводять виставки». Керівники Історичного музею імені Тарновського, Художнього музею Галагана та Чернігівського департаменту культури розповідають, «які у стародавнього княжого міста шанси зберегти історію». Докладніше:

<https://life.pravda.com.ua/culture/kulturna-spadshchina-chernigova-vid-rusi-i-getmanshchini-do-sogodni-301695/>

Благодійність. Меценатство

Ковельська бібліотека збирає стару макулатуру, а виручені гроші використовують для потреб ЗСУ

Публічна бібліотека Ковеля звернулася до ковельчан з проханням приносити до бібліотеки старі книги, газети, журнали, щоб здати їх на макулатуру, а гроші використати для потреб ЗСУ. «Звітуємо: здали 700 кілограмів, а отримані 2800 гривень долучили до коштів, які бібліотека збирає на дрони», – зазначено у дописі. Докладніше:

<https://kowel.rayon.in.ua/news/707971-kovelska-biblioteka-zbiraє-staru-makulaturu-a-virucheni-groshi-vikoristayut-dlya-potreb-zsu>

Фестивалі. Конкурси

На Кіровоградщині завтра стартує «Калиновий спів»

25 травня у Кропивницькому розпочнеться ХХХІІ Всеукраїнський фестиваль-конкурс вокально-хорового мистецтва «Калиновий спів». Докладніше:

<https://oleksandrivka.rayon.in.ua/news/708109-na-kirovogradshchini-zavtra-startue-kalinoviy-spiv>

Театр

Відгук на виставу «Сумнів» або Під пір'яним дощем. – Ілона Михніцька

Про виставу «Сумнів», прем'єра якої відбулася 18 травня у київському Малому театрі. Взявши за основу текст однойменної драми Джона Патріка Шенлі, режисер Ю. Кулініч оживлює догматичну американську історію 60-х років ХХ століття. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/theatre/vidguk-na-vystavu-sumniv-abo-pid-piryany-m-doshhem/>

Хореографічне мистецтво

Наша «Плеяда» перемогла на міжнародному фестивалі танцю. – Микола Іванців

23 травня зразковий хореографічний колектив «Плеяда» під керівництвом М. Козак (Львівська обл.) здобув Гран-прі на Міжнародному фестивалі танцю в Італії (м. Пезаро). Докладніше:

<https://busk.rayon.in.ua/news/708153-nasha-pleyada-peremogla-na-mizhnarodnomu-festivali-tantsyu>

Музика

Найбільше нагород зібрали «Антитіла»: стало відомо переможців музичної премії YUNA 2024

23 травня в Києві відбулася 13-та церемонія нагородження музичної премії YUNA-2024. Найкращим альбомом визнали «Qigim» співачки Джамали. Найкращий рок-гурт – «Антитіла». Найкращий дует – Злата Огневич та Shumei (з піснею «Буревіями»). Спеціальна відзнака за благодійний тур – KOZAK SYSTEM. Найкращий відеокліп – «Фортеця Бахмут» гурту «Антитіла». Найкраща виконавиця – КОЛА. Найкращий виконавець – Артем Пивоваров. Найкраща пісня – «Фортеця Бахмут» («Антитіла»). Спеціальна відзнака за благодійність – «Друга ріка». Відкриття року – Клавдія Петрівна. Найкращий попгурт – «Латексфана». Докладніше:

<https://espresso.tv/kultura-naybilshe-nagorod-zibrali-antitila-stalo-vidomo-peremozhtsiv-muzichnoi-premii-yuna-2024>

Візуальні мистецтва

На Михайлівській площі з'явилась мініскульптура княгині Ольги. – Олексій

Мініскульптуру княгині Ольги із мечем відтворено на Михайлівській площі в рамках проекту «Шукай», повідомляє Ю. Бевзенко, авторка проекту. Скульптуру розташовано на фасаді Дипломатичної академії України. Скульптор – Ю. Білявський, меценат – Д. Синенко. Докладніше:

<https://shotam.info/na-mykhaylivskiy-ploshchi-z-iavylas-miniskulptura-kniahyni-olhy/>

Журналіст медіа «Свої» представив фотовиставку про знищення водосховища на Донеччині. – Юлія Поліковська

Фотопроект журналіста медіа «Свої» Г. Сушка «Rewilding. Дике поле Осколу» про наслідки бомбардування села Яцківка на Донеччині, зафіксовані у березні 2023 року, отримав власну інтернет-сторінку. Наприкінці квітня виставку експонували в Києві, а зараз вона перетворилася на віртуальну. Докладніше:

<https://ms.detector.media/onlain-media/post/35006/2024-05-23-zhurnalist-media-svoi-predstavyyv-fotovystavku-pro-znyshchennya-vodoskhovyshcha-na-donechchyni/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

«Назавжди-Назавжди», «Степне», «Кріпачка» та інші: кінофестиваль Миколайчук OPEN оголосив міжнародний конкурс. – Марічка Максимець

До нього увійшло 10 фільмів. Переможця визначить глядацьке голосування, а сам лауреат отримає 1 тисячу доларів та статуетку – Залізного Миколайчука. Фестиваль глядацького кіно Миколайчук Open втретє відбудеться у Чернівцях з 15 по 23 червня. Докладніше:

<https://liroom.com.ua/news/mykolaichuk-open-konkurs-2/>

Європейський фонд солідарності оголосив про підтримку восьми українських кінопроектів

На Каннському кіноринку Європейський фонд солідарності оголосив результати першого раунду конкурсу українських кінопроектів фонду у 2024 році. Загалом 8 фільмів (5 документальних та 3 ігрових), отримають підтримку на загальну суму 400 тис. євро для завершення: «Прислухаючись до світу» (реж. Є. Сміт); «Maidan Time Machine» (В. Тихий і Р. Любий); «Тиха повінь» (Д. Сухолиткий-Собчук); «Донька» (Є. Олесов); «The Soldier's Journey» (О. Максьом); «Timestamp» (К. Горностаї); «До перемоги!» (В. Васянович); «Війна очима тварин» (М. Слабошпицький, Ю. Шашкова, О. Мамедов, М. Тузов, А. Лідаговський, С. Костюк). Докладніше:

https://zaxid.net/yevropeyskiy_fond_solidarnosti_ogolosiv_pro_piltrimku_vos_mu_ukrayinskih_kinoproektiv_n1586115

«Це не смішно, це армія»: презентували фільм про військовий гумор. – Марія Хвост

До Дня Героїв у Києві презентовано фільм про військовий гумор «Нам своє робить». Кінострічка розповідає, як гумор на війні підтримує стійкість та впевненість захисників і захисниць через чотири теми жартів: військовий побут, «паперова» армія, бойові курйози та тварини на війні. У картині взяли участь бійці з 17-ї окремої танкової бригади, медичної служби Інтернаціонального легіону, Групи Тора та Групи Молота. Різні ділянки фронту, різні підрозділи, різні спеціальності та досвід – але спільне розуміння, що саме гумор допомагає переживати найбільші навантаження та триматися стійко та впевнено. Продюсер фільму, С. Малярчук — ветеран. Він один із переможців конкурсної програми «Варто» від Українського ветеранського фонду. Завдяки отриманому фінансуванню йому вдалося реалізувати створення кінострічки. Докладніше:

<https://shotam.info/tse-ne-smishno-tse-armiia-prezentuvaly-film-pro-viyskovyy-humor/>

«Будинок „Слово”» – у прокаті. Поговорили з головним антагоністом фільму про вирізані сцени, зйомки й нюанси. – Тетяна Капустинська

В українському прокаті йде «Будинок „Слово”. Нескінчений роман» – фільм Т. Томенка про інтелігенцію Розстріляного відродження та репресії радянської влади. Актор Театру драми й комедії на лівому березі Дніпра і театру «Золоті ворота» Д. Олійник розповідає про зйомки стрічки та вирізані сцени, важливість проєкту для локальної та іноземної аудиторії, нюанси, які глядачі могли й не помітити, а також про історію, яка повторюється під час чинної війни. Докладніше:

<https://www.platfor.ma/topic/budynok-slovo-u-prokati-pogovoryly-z-golovnym-antagonistom-filmu-pro-vyryzani-stseny-zjomky-j-nyuansy/>

Прем'єра документального фільму «Кілометр» відбудеться на кінофестивалі у Британії (трейлер)

Вийшов трейлер нового повнометражного документального фільму «Кілометр» від «Вавилон'13». Світова прем'єра картини відбудеться 15 червня у головному конкурсі найбільшого документального кінофестивалю у Великій Британії Sheffield Doc/Fest. «Кілометр» режисерки Г. Тихої побудовано на унікальних зйомках роботи українських аеророзвідників у Бучі та Ірпені в перший місяць повномасштабного вторгнення рф. У центрі сюжету – кінорежисер «Вавилон'13» Р. Любий, автор документальних фільмів «Зошит війни» та «Залізні Метелики». Будинок, де знаходилися батьки, дружина та маленька донька Романа, опинився у зоні бойових дій у перший же день наступу. Роман на той момент перебував у відрядженні в Лондоні. Він якнайшвидше, подолавши сотні кілометрів, повертається до Києва. Упродовж місяця разом з іншими аеророзвідниками Любий щодня виконує завдання на околицях Ірпеня та Бучі на відстані кілометра від рідного будинку, маючи можливість спостерігати за ним лише з дрона. Докладніше:

<https://www.cinema.in.ua/dokumentalniy-film-kilometr/>

Суспільне знімає документальний проєкт «Будапешт. Бомба під Незалежність». – Оксана Наумова

Проєкт, присвячений 30-й річниці підписання меморандуму, допоможе глядачам переосмислити подію та її вплив на перебіг історії України та сьогодення. Фільм «Будапешт. Бомба під Незалежність» міститиме свідчення та оцінки безпосередніх учасників події, пояснення експертів та ексклюзивну відеохроніку. Перегляд стрічки має дати глядачам відповідь на питання: Будапешт – суцільна поразка України чи все-таки перемога і виграні 30 років розвитку, зміцнення й самоусвідомлення? Над створенням документального проєкту працюють: автор та оповідач – Ю. Макаров, режисер – Р. Синчук, креативна продюсерка – О. Моргунець-Ісаєнко, продюсер – В. Ладижець, оператори – О. Авілов, Є. Шевченко. Докладніше:

<https://stv.detector.media/suspilna-korporatsiya/read/8382/2024-05-23-suspilne-znimaie-dokumentalnyy-proiekt-budapesht-bomba-pid-nezalezhnist/>

Гурт «Пиріг і Батіг» презентують саундтрек до німого фільму «Фата

моргана». – Анастасія Ампілогова

У перший день Книжкового Арсеналу відбудеться репрем'єра німого фільму «Фата моргана» (1931) режисера Б. Тягна в живому музичному супроводі гурту «Піріг і Батіг». Цей проєкт продовжує ідею Довженко-Центру створення сучасних саундтреків до архівних фільмів, втілену в циклі «Коло Дзиги». Докладніше:

<https://bit.ua/2024/05/gurt-pyrig-i-batig-prezentuyut-saundtrek-do-nimogo-filmu-fata-morgana/>

Література. Книговидання

Як не загубитися на великому книжковому фестивалі. – Алла Рибіцька

Напередодні Книжкового Арсеналу авторка підсумувала свій досвід та дає кілька порад, як прожити фестиваль з мінімальним стресом. Докладніше:

<https://sensormedia.com.ua/books/yak-ne-zagubytysya-na-velykomu-knyzhkovomu-festyvali/>

Що шукати на Книжковому Арсеналі: 16 нових видань. – Вероніка Стягайло

За тиждень розпочинається XII Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал». Опубліковано добірку із 16 вартих уваги новинок, які можна буде придбати на фестивалі. П'ять із них – видавництва Vivat, друкарню якого учора знищили росіяни під час масованого удару по Харкову. Докладніше:

https://lb.ua/culture/2024/05/24/614858_shcho_shukati_knizhkovomu_arsenal_i_16.html

«Поезія народжується із сильних емоцій» – Юлія Мусаковська про творчість у час війни. – Ірина Соломко

Українська поетка та перекладачка Ю. Мусаковська, яка у Нью-Йоркській публічній бібліотеці презентувала перекладену і видану у США поетичну збірку «Бог свободи», в інтерв'ю розповідає, як поезія рятує під час війни, які можливості з'явилися для української літератури, чим саме небезпечний вплив російської літератури. Докладніше:

<https://www.radiosvoboda.org/a/yuliya-musakovska-pro-tvorchist-u-chas-viyny/32960269.html>

Охорона культурної спадщини

росіяни зруйнували пам'ятник Нестору Махну в Гуляйполі, який вважався символом вільного міста, – очільник Запорізької ОВА Федоров

За його словами, від початку повномасштабного вторгнення росіяни зруйнували 46 пам'яток культурної спадщини в Запорізькій області. Федоров зазначив, що серед втраченого паровий млин, що є візитівкою Гуляйполя, «Будинок торгових рядів» в Оріхові. Крім того, ракетним ударом пошкоджено будинок з історичного ареалу «Соціалістичне Запоріжжя» в обласному центрі. «Пам'ятник Нестору Махну не входить до переліку пам'яток культурної спадщини, проте з 2009 року був неофіційним символом Гуляйполя. росіяни

можуть зруйнувати наші пам'ятки, проте ніколи не знищать нашу історію!», – наголосив очільник військової адміністрації. Джерело:

https://censor.net/ua/news/3491073/rosiyany_znyschyly_pamyatnyk_mahnu_v_gulyayipoli

Бібліотечна справа. Читання

Мінкультури пояснило, яку саме державну допомогу молодь зможе отримати для придбання книг. – Сергій Албул

22 травня Верховна Рада в цілому ухвалила законопроект № 11251 «Про внесення змін до деяких законів України щодо уточнення діяльності Українського інституту книги з підтримки розповсюджувачів видавничої продукції та надання державної допомоги на придбання книг». Суть документа пояснили в Міністерстві культури та інформаційної політики України. Він передбачає надання громадянам України, які досягли 18-річного віку, державної допомоги на придбання книг, реалізація якої має розпочатися вже з 1 липня 2024-го. А також уточнює перелік документів для надання книгарням державних субсидій, що компенсуватимуть їм орендну плату за приміщення. Державну допомогу молоді люди зможуть використати для придбання книжкових видань державною мовою у паперовій та/або електронній формі, зокрема й аудіофайлів та видань для людей з порушеннями зору. Для цього українці, котрі досягли у 2024-му 18 років, мають скористатися Єдиним державним вебпорталом електронних послуг «Портал Дія» або мобільним додатком «Дія». Докладніше:

https://lb.ua/society/2024/05/23/614816_minkulturi_poyasnilo_yaku_same.ht ml

Підтримка України у світі

росіяни в істерії: зірка «Надприродного» Коллінз побував біля лінії фронту на Сумщині. – Ольга Паньків

Зірка серіалу «Надприродне», американський актор українського походження Міша Коллінз, відвідав передову. Зокрема, артист разом із режисером Даріусом Мардером приїхав до Сумської області та провів там день. Нещодавно актор оголосив про збір коштів для українських саперів, які займатимуться розмінуванням території України. Таким чином, під час цієї поїздки Коллінз мав важливу місію. Докладніше:

https://kino.24tv.ua/misha-kollinz-pobuvav-sumshhini-shho-aktor-robiv-peredoviy_n2561216

Випуск підготував

Зворський А. С.,

головний бібліограф відділу НАУІ

Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 093-415-89-30; електронна адреса: info_nplu@ua.fm